

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакція, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надславнім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Значущі події.

Найважнійшою подією дня є те, що на засіданню парламенту 16-го грудня «Славянський християнсько-народний Союз» зложив на столі президії проєкт закону о народностях, с. е. о язових правах австрійських народів в прилюднім державнім житю і в школі. «Союз» зробив се по мисли програми упокоївшої ся правиці і заразом парламентарної більшости. «Союз» виручив сим анемічну правицю, а свій проєкт до язового закону противопоставив зеленосвятній централістичній програмі німецької лівіци. «Союз» виручив сим і д-ра Білінського, котрому, як звісно, зборонено внести до парламенту готовий язовий закон, виходячи з принципу: *quies non movere*.

Враз з проєктом до язового закону поставив «Союз» і внесене, кстрим зазиває ся посольска палата до вибору «язової комісії», зложеної з 48 членів, котра мала би задачу, розглянути сей проєкт і здати з него справу.

Другою подією є ухвала польского «кола» з 17-го грудня. Комунікат офіціальний о сій ухвалі гласить: «Польске коло узнає угоду з Угорщиною і бюджетову провізорію перворядними потребами держави і буде змагати до парламентарного їх поладнання. В слід за сим противить ся «коло» акції чеського клубу (обструкції), викликаний вправді самим правительством, але і здержуючий ухвалу згаданих потреб. «Коло» бажає успокоєня парламенту, побіди автономного принципу і уздоровлення конституційного житя, коньче потрібного для розвою держави і коронних країв, як і для вдоволення економічним та суспільним потребам жителів. Уздоровлене се дасть ся довершити лише через союз сторонництв

правиці як і через порозумінє з уміркованими елементами посольської палати, що стоять поза союзом правиці».

В сїм комунікаті найважнійший уступ сей, що «коло» не виступає ще з правиці, а лише не подає руки обструкції чеській, котру — як признає — викликало саме правительство. «Коло» пересвідчене, що уздоровлене конституційного житя дасть ся достичи не через розбите правиці, а через сполученє єї з уміркованими елементами лівіци. Ухвала польского «кола» не випала проте в душі централістів німецьких і «Slow-a polsk-ого» або політичних маневрів пос. Рутовского і єго 15 тихих товаришів.

Але не менше важними суть і вісти, наспівші вчера і нині з Відня, що дні кабінету гр. Клярного почислені. Гр. Клярі показав ся за добрим для лівіци, а мало зручним супроти правиці. Киданий філями обох великих таборів парламенту, не станув гр. Клярі на висоті своєї задачі і не довершив іменно сеї своєї місії, щоби по знесеню язових розпоряджень успокоїти Чехів внесенєм проєкту язового закону.

Хто обійме керму управи кабінету — здає ся, в части нового, — се питанє не меншої ваги в виду того, що новий кабінет і єго управитель поки-що мусять вийти з чисто урядничого світла без огляду на угрупованє парламентарних сторонництв. Говорять, що таким управителем мав би стати бувший міністер просвіти з кабінету гр. Туна, Білянд-Райдт, або навіть теперішній міністер краввої оборони, др. Вельзерсгаймб. Чехам дано би уступленєм гр. Клярного і Кіндінгера сатисфакцію і за сю ціну відведено би їх від обструкції против закона о квоті і переказанню Угорщині консумційних податків.

Додамо до того, що в минулу неділю цісар приймав на аудиенції послів: Білінського, Діпавлього, Лупула, Єнджейо-

вича і Павла Сапігу. З уст сих послів міг цісар дізнати ся докладно, що гр. Клярі не буде в спроможности перевести через парламент угорську угоду, коли противно по єго уступленю парламент міг би ще в перших днях сїчня висше згадані закони ухвалити. Рішеня цісарского що-до зміни кабінету можна проте надїяти ся ще перед різдвяними святями.

З'їзд української радикальної партії

відбув ся в неділю і понеділок у Львові в салі товариства «Gwiazda». Число делегатів і гостей селян було несподівано велике. Ціла салья була заповнена. Наряди вели ся досить цікаво. Радикальна партія станула тепер, що так скажу, на розпутю. З одного боку з'організувала ся українська соціально демократична партія а з другого боку організуєть ся нове сторонництво «націоналістів». Тому то переважна часть нарад вела ся коло тої точки, яке становище мають заняти радикали проти обох сих нових партій. Дискусію вели головно інтелігенти і хоч деякі селяни заявляли ся за злукою всіх партій, ухвалено резолюції д-ра Трильовського: 1) З'їзд радикальної партії уважає завязане нової партії націоналістів цілком злишним, бо радикальна партія має таку саму програму і робить після сеї програми свою роботу. 2) Хто возьме участь в заповіджених на 26. с. м. нарадах нової партії націоналістів, той перестав бути членом радикальної партії. — Тим самим членами теперішньої радикальної партії перестали бути др. Франко, др. Евген Левіцький, Вячеслав Будзиновский і иньші, котрих досі все іще причислювано до радикальної партії. Заява д-ра Франка, що він робив усьо в добрій гадці, з наміром ввести у нову партію поступовий демократичний елемент, лишила ся на разі без наслідків. Так отже радикальна партія істнує далі з тою лише ріжницею, що її робота обмежуєть ся більше на самих мужиків.

Становище, яке має заняти радикальна партія проти українських соціальных демокра-

30

ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.

Візник Геншель.

(Далі).

ЗІБЕНГАР.

Роздумайте собі, що ви говорите, Вальтер.

ВАЛЬТЕР.

Він примушує мене до сього! Най мене цу-стить. Чому-ж я як-раз маю терпіти за інших? Ви знаєте се так добре як і я. Не жили ви добре з Геншлем передче за небіжки першої його жінки? Думаєте може, що люди не знають про се? А тепер не покажете ся уже ніколи до його хати.

ЗІБЕНГАР

Що ми маємо оба із собою, се приватні річи. Прошу міні не мішати ся до них.

ВАЛЬТЕР.

Але як умирає кому цілком здовова жінка, по вісьмох неділях також Густа, се, думаю, не є вже приватні річи.

ГЕНШЕЛЬ.

Що? — Най прийде Ганна!

Геншлева входить скоро та нечаяно, просто від роботи; втирає собі руки.

ГЕНШЛЕВА.

Чого ревеш так?

ГЕНШЕЛЬ.

— Добре, що ти вже прийшла! — Отсей чоловік каже...

ГЕНШЛЕВА

хоче забирати ся.

Ет, пусті дурниці!

ГЕНШЕЛЬ.

Маєш тут лишити ся.

ГЕНШЛЕВА.

Ви десь добре п'яні, всі на купу? Що вам прийшло такого до голови? Ви гадаєте, що я позволю кенкувати із себе?

Хоче йти геть.

ГЕНШЕЛЬ.

Ганно, я раджу тобі. Отсей чоловік каже...

ГЕНШЛЕВА.

О, про мене, най собі каже, що хоче!

ГЕНШЕЛЬ.

...Що ти мене на кождім кроці ошукуєш.

ГЕНШЛЕВА.

Що? Що? Що? Що?

ГЕНШЕЛЬ.

Так? Має він право говорити се? — І що... що моя жінка...

ГЕНШЛЕВА.

Я? Брешуть прокляті.

Прикладає собі запаску до очей та вибухає плачем. Відходить.

ГЕНШЕЛЬ.

Що я... моя жінка... що ми обоє враз... що наша Густа... добре вже! добре вже! Пускає руку Вальтера, хропить сильно та припадає головою до стола.

ВАЛЬТЕР.

Не позволю називати себе брехуном.

ПЯТИЙ АКТ.

Той сам покій, що в трех перших актах. Ніч, досить ясне місячне світло паде крізь вікно. Покій порожній. Від подій четвертого акту минуло кілька днів.

В коморі заблямало світло; по кількох хвилинах виходить відтам Геншель із свічкою у блишавім ліхтарі в руках. Має на собі шкурняні штани, ноги в патинках. Йде поволі аж до стола, озираеть ся нерішучо позад себе та до вікна, потім кладе світло на столі та сам сідає при вікні. Тут підтирає бороду рукою та дивить ся на місяць.

тів, не є вже таке неприхильне. З'їзд ухвалив резолюцію д-ра Трильовського, що радикальна партія приймає з радістю до відомості завязане соціально-демократичної партії, лише застерігає собі, аби ся партія звернула свою діяльність на міста, організувала і освідомлювала міський пролетарят, з виключенем всякої роботи по селах, де має працювати радикальна партія.

Здавало би ся, що в радикальній партії ніщо не поспувало ся. Виступило із неї багато інтелігентів, з яких одні пожертвували свою роботу і сили соціально-демократичній партії, одні знов задумали оснувати партію націоналістів. А мужики, ся головна підвалина партії лишили ся при радикальній партії і будуть робити після її програми. Чи справді так?... Най нам відповідь на се дискусія над страйками. У сій дискусії зарисовали ся ярко два елементи між мужицтвом. Один багатший, що мусить при страйках потерпіти, другий біднійший, сільський пролетарят, що уважає страйки дуже важною точкою в справі економічного двигнення мужиків. Оба ті елементи станули остро проти себе і поборювали ся взаємно. Проба д-ра Трильовського полагодити роз'ярені уми і показати велику вагу страйків, викликала гостру критику поступованя інтелігентів, критику свідому, яка може вийти лише з уст добре ознайомих із сею справою людей. Хоч вправді ухвалено нарешті на внесенє д-ра Даниловича резолюцію, що треба організувати страйки і підпирати їх, однак загальне вражінє із цілої дискусії противить ся сій резолюції. Люди, які брали участь в дискусії за і проти страйків є найсвітліїші одиниці радикальної партії і найбільше освідомлені. Вони будуть в силі навіть пожертвувати себе для ідеї. Але чи ся ріжниця поглядів у засадничій справі, якою є як-раз справа страйків, не свідчить ясно, що сільське населенє розбило ся на два табори цілком з ріжними економічними постулятами, і що по тій причині сї люди не зможуть йти в одній партії?

Із дискусії над засадничою справою можна було віднести вражінє, що біднійше населенє, пролетарят опинить ся в соціально демократичній партії, а другий елемент, багатші мужики найдуть собі пристановище в партії націоналістів, чи взагалі у якій иньшій буржоазній партії.

Тільки про збори радикальної партії. Чи замітки сї та висновки правдиві, покаже найближша будучність.

3 Державної Ради.

На суботняннім засіданню вніс пос. Паріш, як референт комісії для розсліду убийств

в Голешові і Грасліцах, сповнених войском і жандармами в часі забурень, щоби жаданє комісії в справі уділення амнеції для засуджених з причини послідних розрухів було трактоване яко нагле і було взяте на нинішнім засіданню під наради. Президент Фуке заявив, що вдовольить внесеню пос. Паріша, сли з палаті сему ніхто не спротивить ся.

Коли пос. Страньський запротестував против поновного скликаня комісії уговою на п'ятницю вечер і просив, щоби президент не допустив на будуче такого ломаня закона, др. Фуке відповів, що не може відповідати за се, що діє ся в комісіях. Чехи кличуть: >Сором! В такім разі ми сами собі поможемо!<

По пос. Пентакови, що просив о прийняте закона в справі поліпшеня платні для слуг, промовляв соціаліст, пос. Резель, що вправді заявив ся за проектом, однак зазначив, що він недостаточний.

Молодочех, пос. Курц, заявив, що его сторонництво робить жертву, коли при сім законі не робить обструкції. Бесідник просить, щоби в голосованю за сим законом не глядано вотум довіря для правительства.

Закон прийнято з малими поправками в другім і третім читаню.

З черги мотивував пос. Паріш наглість свого внесеня, причім відкликував ся до палати, щоби без огляду на сторонництва і народність голосувала за наглюстю сєї справи. (Оплески). Пос. Дворжак, що був записаний до голосу, зрік ся его. Наглість прийнято, а в дискусії над самою резолюцією забрав голос пос. Дворжак і почав говорити зразу по чеськи, опісля по німецьки. Пос. Кіндерман крикнув до Чехів: То вже безвстидність! В наслідок сего повстало замішанє. Пос. Дворжак запротестував против оклику Кіндермана і жадав скликавня комісії для уділення нагани. Коли Дворжак скінчив промовляти, президент Фуке заявив, що пос. Кіндерман ужив сего оклику тому, бо промову пос. Дворжака уважав зломанєм умови, що однак лично не хотів его обидити. Пос. Кіндерман заявив, що Німці згодили ся голосувати за наглюстю сєї справи під тим услівєм, що не буде над нею дискусії. Промова Дворжака виглядала на обструкційну і на поступок нечесний, тому Кіндерман ужив інкримінованого слова і его піддержує. (Оплески на лівиці). В наслідок сего вияснив пос. Енгель, що вправді умовлено ся, щоби дискусії не було, але рівночасно станула умова, що провідники бюджетової і уговою комісії не скличуть скорше засідань, як на понеділок і втюрник. Тимчасом пос. Менгер, яко заступник голови уговою комісії, скликав засіданє сєї комісії на вечер (Слухайте! слухайте!), проте уважають Че-

хи сєй факт зломанєм умови і є річию зовсім ясною, що мусіли взяти ся до якої небудь оборони. Є се їх правом! Оклик Кіндермана є обидою і тому заходить потреба скликаня комісії для нагани. (Сильні оплески у Молодочехів). Пос. Менгер заявив, що одержав вість, що президент уговою комісії, др. Біліньський не має часу, тому він, яко заступник президента, уважає скликанє комісії не лише своїм правом, але також обовязком. (Оплески на лівиці). Президент др. Фуке просить, щоби комісія для нагани зійшла ся вечером.

Резолюцію в справі амнеції для засуджених попер горячо пос. Зачек. Міністер судівництва, др. Кіндінгер, заявив в імени правительства, що в случаях, які заслугоють на амнецію, він готов вдовольити жаданю палаги. Внесенє ухвалено.

Пос. Танячкєвич просить, щоби правительство предложило палаті не часть закона язикового для Чех, але всі части, для всіх країв коронних. На тім засіданє замкнено.

Засіданє уговою комісії, скликанє на роботу Менгером, не відбуло ся, бо крім лівиці, з послів правиці, собі на сором, явив ся одинокий пос. Рутовський. Ні Чехів, ні Поляків, ні Словінців, ні Русинів не було. На вчерашнім засіданню уговою комісії жадав Молодочех, пос. Масталька, відроченя нарад, доки правительство не предложить нових дат. Внесенє се відкинено. Опісля забрав голос Молодочех, пос. Кульп і промовляв до години першої пополудни, а по перерві кінчив свою бесіду від години третої до вечера. Пос. Біліньський, замикаючи вчерашні наради уговою комісії, заявив, що не може означити дня слідуючого засіданя і желав членам комісії веселих свят.

НОВИНКИ.

— >Красвий Союз кредитовий< звертає увагу руских товариств кредитових в справі виміру податку заробкового і иньших належитостей на отсі законні постанови: 1) По мысли припису §. 110. закону з 25. жовтня 1826, В. з. д. 290, належить кожного року в речинці 14 днів по затвердженю замкнення рахункового загальними зборами, а найдалше в речинці 6 місяців по увливі адміністраційного року предложити власти податковій: заявленє чистого доходу до виміру податку заробкового. До того заявленя треба долучити по два примірники: а) сировозданє з білянсом та рахунком зисків і страт; б) відпису протоколу загальних зборів, о скілько той же дотичить діловодства стоваришеня. 2) На підставі припису §. 3. закону з 29. мая 1873. В. з. д. 87, належить в речинці перших 14 днів сїчня і липня кожного півроку, від суми уділів членських і виписового на резервовий фонд, виплачених в минулім півроці оплатити безпосередно

ГЕНШЛЕВА
кличе з комори.
Чоловіче! Чоловіче! Що там робиш? —
Знова там снуєш ся.
Просто одягнена зазирає до середини.
Де-ж ти? Ходи спати! Тепер пора спати!
Завтра ти знов не зможеш злісти з постелі!
Знова лежати меш як старий мішок, а на оборі піде вєсь до гори ногами.
Так як є просто одягнена, виходить з комори та зближаєть ся збентежена та стрівожена до Геншля.
Що ти робиш, га?
ГЕНШЕЛЬ.
— — — Я?
ГЕНШЛЕВА.
Чого сидиш так та не обізвиш ся ані словом?
ГЕНШЕЛЬ.
Привидлюю ся хмарам.
ГЕНШЛЕВА.
Ні, ні, гей люди, та-ж тут можна цілком ошаліти. Хотіла би я лише знати, чого він там шукає в горі. А то мордівня тепер ніч-у-ніч. Чоловік не може вже мати цілком спокою. — Що-ж ти там все бачиш? Та скажи хоч одно слівце.
ГЕНШЕЛЬ.
— Вони є там горі.
ГЕНШЛЕВА.
Тобі снить ся може, га? Слухай Вільгельм,

просни ся! Лягай до ліжка та виспи ся вже раз! — Там горі є лише хмари та більше ніщо.
ГЕНШЕЛЬ.
Хто має очі, той бачить — !
ГЕНШЛЕВА.
А хто здурів вже, той тратить розум.
ГЕНШЕЛЬ.
Я не здурів.
ГЕНШЛЕВА.
Та я не кажу сього. Але як ти так поводиш ся далі, то можеш іще здурити.
Вона прозябла, надягає кафтаник та розгортає гачком поїлд у печі.
ГЕНШЕЛЬ.
Яка година?
ГЕНШЛЕВА.
Чверть на другу.
ГЕНШЕЛЬ.
Ти чи не перевісила годинник? Бо він висів все коло дверей.
ГЕНШЛЕВА.
Що-ж тобі приходить до голови! Та-ж він висить там, де все висів.
ГЕНШЕЛЬ
встає.
Піду на хвилю до стайні.
ГЕНШЛЕВА.
Йди спати, бо інакше наробилю крику. Що

ти маєш робити тепер у стайні? В ночі повинен ти лежати у ліжку!
ГЕНШЕЛЬ
стоїть спокійно та дивить ся на Ганцу.
Де Густа?
ГЕНШЛЕВА.
Чого хочеш? Вона-ж лежить в ліжку та спить. Чого ти виїздиш вічно з сею дівчиною? Йї нічого не станеть ся. Я-ж не роблю йї нічого злого.
ГЕНШЕЛЬ.
Йї нічого не станеть ся. Вона пішла спати. Вона лягла в сам час спати. — Густа а не Берта!
ГЕНШЛЕВА
плаче сильно та замикає собі уста фартухом.
Я тікаю геть, я не лишу ся тут більше.
ГЕНШЕЛЬ.
Йди спати, йди! Я надійду також. Сльози вже не допоможуть тепер більше. Хто тут винен, Бог один знає. Ти не порадиш. Не потрібуєш плакати. — Бог тай я; ми оба знаємо се.
Замикає двері.
ГЕНШЛЕВА
відчинює їх злобно назад.
Пощо їх замикаєш, я не дам замкнути себе!
ГЕНШЕЛЬ.
Я сам не знаю, пощо їх замок.
(Далі буде).

належитість після скалі І. В тім самім речинці оплачує ся таку належитість від суми виплачених уділів членських і дивіденд членських. 3) По мысли §§. 131с) і 134 закону з 25. жовтня 1896, В. з. д. 220, обовязане кожде стоваришене безперечно оплачувати 1½% від виплачених або дописаних відсоток щадничих, в речинці 14 днів по упливі кожного чвертьроку, предкладаючи дотичний виказ у двох примірниках.

Дирекція.

— „Monitor“ перед судом. В суді веде ся ще безнастанно проти редактора Брайтера розправа в справі злочину клевети, сповненого на особі д-ра Роїньського. Послїдного обжалував Брайтер в „Monitor“, що він украв 400 зр., зложених в р. 1868 на справлене костюмів для бандерії, що мала проводити цїсареву по Львові. Приїзд пари цїсарської відкликано і бандерія не відбула ся. Др. Роїньський виказав ся по 30 літах рахунком, що тих 400 зр. зложив яко завдаток кравцеви, Мацюлюському, котрий спровадив ріжні товари і сего завдатку не звернув. На рахунку пізнано письмо нині вже покійного бухгалтера робітні Мацюлюського, Громадзїньського. Заміт Брайтера виглядає на чисту напасть на дра Роїньського. Брайтер відмовляє відповідий, або каже, що рахунок сфальшований. На кождім кроці видно, що п. Брайтер компромітує ся. Нині западе приговор в справі д-ра Роїньського і пічне ся розправа пос. Вахнянина. При переслуханю п. Брайтера в справах пос. Вахнянина і д-ра Т. Соловія виказало ся також, що і тут п. Брайтер лише компромітує ся.

— Святий Миколай у Львові. В комнатах львівської „Бесїди“ явив ся в неділю між незвичайно численно зібрану дїтвора святий Миколай, попереджений двома ангелами і чортиком. Св. Миколай промовив до дїтвори дуже ласкаво і обдарував єї щедро. Не минув також старших дїтїй, як редакторів, гімназїяльних професорів, панночок, академиків роздаючи поміж них солодочі... або різочки. Святий відбуло ся дуже поважно. Признати мусимо, що старші дїти заховували ся поважно, чим дали добрий примір молодшим дїтям. Перед появою св. Миколая дїти відсїнівали пісню в честь сего Покровителя дїтїй. Такою самою пісню попросили дїти св. о. Миколая. Для дїтїй устроювано ріжні забави під проводом неумученої, п-и Олі Барвіньської, а проф. Шухевич розвеселив немало і старших і молодших своїми знаменитими, свїтляними образами. Відбула ся також при тїй нагоді лотерія (льоси по 25 кр. і по 15 кр.), з котрої гарний дохід припадає на бідних руских дїтїй.

— З львівської каси ощадности. Виділ галицької каси ощадности рішав аванс для всіх урядників і побільшенє урядничого етату о три посади ревідентів І. класи і о нову рангу, найнизшу, асистентів ІІІ. класи з платнею 800 зр. і 200 зр. на мешканє річно. При тїй нагоді знесено надзвичайні ремунерації, розділювані рік річно між урядників. Авансовано майже всіх, 27 урядників.

— Вибір посла до ради державної, опорожненїй по смерті бл. п. Воляна відбуде ся на Буковинї дня 22. с. м. Буковинська „Руска Рада“, політичне товариство тамошних народовців, поручає на посла п. Мик. Василька, причім додає від себе: „Коли-б, не дай Боже, надї „Рускої Ради“, покладані на вибір п. М. Василька послом до ради державної, не оправдали ся, коли-б п. Василько став ворогувати з нами, подїбно як єго попередники, або виступав против руских національних інтересів, тоді „Руска Рада“ буде перша, що стане єго рішучо поборовати. Але тепер, для святаго спокою і милої згоди, коначної як-раз в тїй хвилі для добра рускої справи на Буковині — треба голосувати на Миколая Василька“. Рівночасно з сим манїфестом оголосив проф. Ст. Смаль Стоцький, незвичайно заслужений робітник на полі народно-гідродженя Буковини, що на посла не кандидує. В виду сего вибір п. М. Василька вповнїй обезпечений.

— Нові рукописи Шевченка найшов наш письменник Ол. Кониський при перегляді бібліотеки одного з приятелїв пок. Вас. Тарновського в Києві. В рукописи найдено багато нових творів, а поміж тими поему Шевченка п. з. „Юродивий“.

— Самоубийство. Зелїзничий ад'юнкт, Юліан Л., стаціонований в Долині, батько дїтїй, прибув вчера до Станиславова і в салї першої класи завдав собі сцизорию кільканайцять ран в груди. Людий, що оточували єго, просив, що би єго добили. Був зовсім притомний і видавав подрїбні порученя, коли мали єго перенести до шпиталю. Причина самоубийства незвісна. Житю самоубийника не грозить небезпечність.

— Знов жертва мачохи. В Відні утік в сих днях з дому 12-літний, Гуґлав Кон, син магазинера, що не міг видержати довше нелюдского трактованя з сторони мачохи. Єго чотири дорослі сестри опускали вже давно по черзі з сеї самої причини дїм батька і пішли в свїт шукати праці і серця між чужими. Дня 15. с. м. за дрібну провину вибила Гуґлава мачоха в так страшний спосіб, що він удав ся під охорону своєї сестри, Емілії, з двома крейцарами в ки-

шені. Сестра переночувала єго у себе. Рано зявив єх хлопець, що волиє утопити ся, як жити так нужденно. Від сеї хвилі хлопець щез без вісти.

— Дві матери одной дитини. Подїя, про яку розкажемо, не така рїдка. Лучила ся она недавно в Парижі. Молоденьку і красну панночку Г. звів молодий, нечесний чоловік. Історія стара, як свїт, котрої епілогом є звичайно червоне як рак „бобо“, що своїм криком дає знати, що зовсім на свїт не просило ся, а з котрим бідна мати має багато журби. В подібнім положеню найшла ся п-а Г. З розпуки порадила собі. В кілька днів найшла одна вдова по купцеви коло порога своєї віллі малий, живий клунок. Сердечна вдова заопікувала ся дитиною, що небавом перестала кричати і навіть почала усміхати ся. По факті тїм минуло сім літ. Червоне як рак „бобо“, виросло на чудову, ясноволосу дївчинку. Вдова-опікунка так полюбила дитину, що адоптувала єї і записала їй ціле своє майно. Минали дні, тижні і місяці, вдова не могла нарадувати ся своєю прибраною дочкою, як нараз в се тихе щастє вдарив грім. В сальоні багатой дводи явила ся елегантна одїта дама. Она заявила, що є матерію дївчинки і зажадала звороту єї. Она готова звернути кошти вихованя, а на доказ, що є матерію, показує метрику хресту. Годї тепер описати сцени, які розіграли ся між двома матерями. Скінчило ся вкінці на тїм, що дитина буде мати тепер дві матери.

— Утеча шурина султана. До Frank. Ztg. пишуть зі Стамбулу, що шурина султана Магмуд-баша утік перед кількома днями враз з двома своїми дїтьми. Жінка не знає пояснити ближше місце, куда утік її чоловік. Найдено лише лист, в яким шурина султана нише своїй жінці, що виїздить на все з Стамбулу, бо тамошні відносини затроюють єму житє. Міністер заграничних справ дістав приказ від султана, аби розвідав ся у всіх конзулів заграничних держав, куда утік єго шурина.

— Англія знов побита. Страшний удар навістив Англію. Ген. Буллера, одинокого з англїйских генералів, що доси не поніє ще був поражена з рук Боєрів, на котрого покладано великі надїї, про котрого думано, що сьмілим рухом підїйде під Лядїсмїє і визволить обляженого в тїм місті ген. Вітоґо, — Боєри побили цілком. Ген. Буллер хотїв перейти через ріку Тугелю, що би боєвище перенести на широкі простори Наталю. Пещасте хотїло, що своє військо розділив на три часті, місто що би всею силою ударити на Боєрів, порозсилав єго на ріжні сторони. З сего скористали Боєри і розбили англїйські війська, а самого Буллера зневолили до відвороту, причім забрали Англїчанам десять армат, а множество людий і коний вистрїляли.

— Телефон при поїздах. Від кількох днів сидить в Монахїюм Сицилієць др. Маріо д'Апар. Хочє він відступити дирекції зелїзниць баварских телефонїчний апарат, що функціонує при поїздах, які є в руху. Конструкция сего апарату є сильно зложена, але уможавляє висиланє вісток з поїзду, коли він є в бігу, до усіх стацій. Баварське правительство заняло ся дуже поважно сею справою і задумує закупити сей винахід.

— Для дїтїй Марії Мулик переслав Впр. о. І. Попель з Довгополя на руки нашої редакції два зр.

— Переписка адміністрації і редакції. Впр. Ів. Сен. в Бер. Проповідь више Ставропїгїйска друкарня. Чотири зр. одержали. Дякуємо.

Телеграми.

Відень, 19. грудня. Вчера відбула ся коронна рада під проводом цїсаря, який приписують первостепенне значїне. Она рішить о ситуації, бо надїя поладнаня „державних коначностей“ в дорозї парламентарній вже цілком страчена. Президент угорских міністрів, Сель, відмовив рішучо, що би речинець введена в житє закона о переказаню податків консумційних пересунено на кілька днів. В наслідок сего уступленя гр. Клярї можна надїяти ся кождої хвилі. Приїде знов урядничий кабінет, правдоподїбно з ген. Вельзерсгаймбом на чолі. Чехи радї би видїти президентом міністрів гр. Білянда. В разї дїмісії гр. Клярого мають уступити ще: Кіндінґер, Князьолуцький і Кербер. Парламент має завтра відбути послїдне засїданє перед святами. По Новім році мають почати ся нові проби порозумїня Нїмцїв з Чехами, іменно на теренї чеського союму.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Імянини панни Зиновії.

Вечером осїною порою ішов дорогою молодий мужчина. Був студентом університету, а тий нема чим нагодувати, ані одїти.

вертав саме тепер з лекції, що становила головну частину його щомісячного доходу і удержаня...

На одній з бічних улїчок мав свою квартиру. Скромна, майже убога комната — чотири пусті і подрапані стїни з найпотребнїйшою хатною обставиною — одна з послїдних комнат для незаможних льокаторів. Кризь вікно хатини заглядало сонце раз на добу на коротку хвилю, коли то перед його лучами ховають ся ті, що звичайно по обідї кладуть ся „на годинку дрімати“ і важкими занавісами виганяють з хати хоч-би і останні проблїски осїнного житя — денного свїтла. Зрештою було в хатї хмарно і невесело, мов у тюрмі. — — —

Поспішав, видко, досить сквапно домів, може раз тому, що вже вечер, а по друге, що мороз досить дошкулював, а легка „вітром підшита“ намїтка радше тільки покривала грїшне тїло, як грїла його від студїни.

— Яка чудова ніч! — майнуло йому в думці. — Та що з того? Добре бавити ся в романтику тому, у кого жолудок ситий і душа здорова. Ет!

І автор сього мудрого слова махнув якомсь махінально рукою, наче-би хотїв відогнати від себе глупу думку, що й шкода її доповідати. Сховав руку глибше в кишені і приспішивши ходу, увійшов небавом до своєї „буди“.

Кризь малі шиби продирало ся сяєво блїдого місяця. Мабуть і сей невідступний товариш залюблених хотїв заглянути, що дїєть ся в хатині, а може і в серци студента. Але дарма — крім голого стола і дрібки розтрясеного на нїм тютюну, не зобачив бїльше нічого. Нема вже мабуть що оглядати цїкавому сторожеви нічної тишини, блїдому цареви звїздистого неба. По широких улїцях та залюднених бульварах вправді проходжуєть ся бундючно товпа вистровного панства, та голодних, але елеґантно одїтих поклонників моди, комфорту і штуки. Але там сила електричних і газових моторів, що ясно осьвічують богаті склепові вистави та вигідні тротуари, глумить ся блїдому сяєву місяця. Навіть залюблені не радї місяцеві, коли його не потребують, бо звїсно, готов їх підглянути... розповісти людам. Тому то і утікає він з місця осїдку великомїської буржуазїї, а плївучи лїниво по голубім небеснім просторі іде в гостину по домах убожших людий, що радї всякому гостеві, коли навідаєть ся до їх небогатої хатини. Не вже-ж би і його мала струя штучного блиску, свїтового поступу змести небавом з його небесної висоти, куди він плївебує, від коли свїт свїтом? Рад-не-рад покидає він характер „свїтового свїтителя“, а забавляєть ся в домашнього приятеля, а може інтриганта, коли непрошений заглядає крадькома там, де його не треба.

І студент не рад був чомусь цїкавости місяця. Радо був би заслонив своє вікно, та не було у нїм занавіси. Засьвітив лампу і знов вдивляв у вікно, наче-би хотїв перепросити дорогого гостя за те, що хотїв так негостинно прийати його у своїй хатї.

— Най собі свїтять! Тільки й мого товариства, що отсей блїдолиций, а то нїхто мене не відвідає, цураєть ся брудної хати! — сказав якомсь сумно сам до себе і посвистуючи „неситими устами“ якусь брукову пісню, задумав ся. (Далї буде).

Послїдні вісти.

О год. 2½ відбуде ся коронна рада, на котрій кабінет вручить цїсареві свою дїмісію. Настанє на короткий час урядничий кабінет для поладнаня справ в дорозї §. 14.

До милосердних сердець! Марія Мулик жінка приватного офіціяліста, що від двох літ не має місця, мати пяти нелїтних дїтїй, в крайній нужді відзиває ся до добрих людий з просьбою о запомогу. Адреса єї: ул. Личаківска ч. 61. Наша редакція приймає радо всякі, хоть би найменші датки, тим бїльше, що тепер зима, а дї-

2 зр. 50 кр.

коштує добре ходячий

НІКЛЬОВИЙ ГОДИННИК
з порушаючою ся всказівкою секундовою.

5 зр. Женевський
ремонтаровий

з золота Plaque є одним єдиним годинником, гальванічно позолоченим 14-каратним золотом котрий кожний оцінить на 50 зр. — В дійсності коштує той годинник з відсакаючою покривкою, богатх гравірованою з безуслівною гаранцією, тревалости і доброго ходу на 5 літ. Ціна 5 зр.; з анкромим верком і 3 покривками 7 зр.; правдиво срібний ремонтаровий годинник з 15 камінями, 3 срібними і богато гравірованими срібними покривками, узаний за найліпший 9 зр. 75 кр. 14-каратний золотий дамський годинник 12 зр.

Дуже модний і елегантний ланцюжок з золота Plaque для панів і пань 2 зр.

1 зр. 95 кр.

БУДИЛЬНИК
(Baby Wecker)

15 см. високий, з нікльованою окривкою анкромим ходом з регулятором, докладно ходячим.

з освітленим циферблатом 2 зр. 20 кр., з календарем і 3 покривками 7 зр.; з порушаючими ся фігурами, як: колишуча дівчина, швец, коваль, різник: 2 зр. 80 кр.

Висилає за посыллатою. Если річ не подобаєсь, гроші звертає.

Богато ілюстрований цінник висилає по присилці 5 кр. марки поштової.

UHREN-EXPORT
M. RUNDBAKIN, WIEN, IX11.
Berggasse Nr. 3.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			відходить	особ.		
приходить о годині				о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галац), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	7:10	з Зимної-води		6:30	» » дв. Підзамче		
	7:40	з Янова		6:30	до Іцкан (Галац), Ясс, Букарешту) Сучави		
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	7:44	з Тернополья, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	8:05	» » на дв. головний		9:25	до Янова		
	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.		
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » дв. гол.		
	11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова		
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.		
	1:01	з Янова			тільки в неділі і свята		
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня		
		від 7. вер. до 15. пад. включно			включно в неділі і свята		
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:35	5:40	» » на дв. голов.		2:55	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів		
	5:55	з Сокала, Белзця і Любачова		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
				3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
				3:20	до Зимної-води тільки від 7. мая до 10. вер.		
				3:26	до Брухович		
				5:25	до Ярослава		
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави			6:40	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята			6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.			7:10	до Сокала і Рави рускої	
		з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.			7:20	до Тернополья дворець головний	
	8:14	з Кракова (Відня, Берліна), Янова, Пешту			7:42	дворець Підзамче	
	9:21	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави			7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			8:35	» » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:25	» » на дв. голов.			9:10	» » 1. чер. до 30. жов. в . і св.	
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова		2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави	
	12:10	зі Сколього, Калуша			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Ся	
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
	3:30	на дворець головний			11:32	» » дв. Підз.	
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Янова			4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
					5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вер.	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красницьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільского життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. актї опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з лютотерийних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Перший християнський

склад апаратів і всіляких приборів до заводової фотографії для п. аматорів

поручає

ниже цін у всіх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відвортною поштою виконує ся.

Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотографії. На жадає випозичає ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з об'єктивами Voigtländer'a, Steinheil'a, Goerz'a і т. д.

На час зимовий поручає ся бромовий папір до копіювання при звичайній лампі.

ЕДМУНД БРОДКОВСКИЙ

Львів, ул. Баторого 22.

Хто хоче заробити **400** марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай пле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenau.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Віреюв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звариadi, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках проти шнід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 **ВИНОСИТЬ:**

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні. а шкоди іквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шноди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при пожичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє пожички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти».)